

Enheten för handel och tekniska regler

YTTRANDE

2019-10-11 Dnr 2019/01135-2

Miljödepartementet

Endast via e-post.

Förslag gällande användning och överlåtelse av växtskyddsmedel, miljöskaktionsavgifter på växtskyddsmedelsområdet samt utbildning för hantering av vissa bekämpningsmedel

Er ref. M2019/01453/R

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att förslaget avseende användning och överlåtelse av växtskyddsmedel utgör en teknisk föreskrift som är anmälningspliktig enligt direktiv (EU) 2015/1535.

Kommerskollegium bedömer vidare att förslaget även ska anmälas enligt direktiv 2006/123/EG eftersom tillståndskravet, såvitt kollegiet förstår, också omfattar tjänsteutövare som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. i förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt

proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter ((EU) 2015/1535).

EU:s anmälningsdirektiv

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.¹ Om en myndighet inte anmäler tekniska föreskrifter, fast myndigheten borde gjort det, förlorar de tekniska föreskrifterna sin rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.²

Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas,³ med undantag för om EU-lagstiftningen ger medlemsländerna ett stort utrymme för olika nationella lösningar och medlemsstaten väljer att utnyttja detta utrymme.⁴

Miljödepartementet föreslår i promemorian ändringar i förordningen (2014:424) om bekämpningsmedel. De föreslagna ändringarna innebär ändringar i behörighetsklassificeringen för användning av växtskyddsmedel som medför att växtskyddsmedel som kategoriseras som klass 3, endast får överlåtas till och användas av personer med giltigt utbildningsbevis. För överträdelse av begränsningarna föreslås miljöstraffavgifter genom ändring av förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter.

Begränsningar gällande användningen och saluföringen av en produkt som väsentligen inverkar på produktens sammansättning, natur eller saluföring, utgör ett så kallat *annat krav* i anmälningsdirektivets mening.⁵ Kommerskollegium bedömer att de krav som ställs i de föreslagna ändringarna kommer att ha en påverkan på användningen och saluföringen av de växtskyddsmedel som kategoriseras som klass 3. Kommerskollegium instämmer därför i Miljödepartementets bedömning om att förslagen avseende överlåtelse och användning av växtskyddsmedel ska anmälas till kommissionen i enlighet med anmälningsdirektivet.

Kommerskollegium rekommenderar därför att Regeringskansliet uppdrar åt kollegiet att anmäla förslagen till kommissionen i enlighet med anmälningsdirektivet (EU) 2015/1535.

¹ Anmälningsdirektivet artikel 1.1(f).

² Mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

³ 11 § förordningen om tekniska regler.

⁴ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

⁵ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (d).

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 20 § p 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet följer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till författningar i enlighet med informationsförfaranden som följer av Sveriges medlemskap i EU. Ett sådant förfarande föreskrivs i tjänstedirektivet avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet.⁶

I promemorian föreslås ändrade krav på yrkesmässig användning av växtskyddsmedel, i form av ett tillståndskrav. Enligt kollegiets bedömning bör detta sannolikt ses som en reglering av en tjänsteverksamhet, varför kravet kan omfattas av anmälningsskyldighet enligt tjänstedirektivet.

Av promemorian framgår att förslagen delvis har sitt ursprung i EU-rätt. Tjänstedirektivet gör inget undantag från anmälningsskyldigheten för nationella regler som genomför EU-rättsakter.⁷ Kollegiets generella ståndpunkt är därför att svenska författningar som genomför EU-direktiv bör anmälas enligt tjänstedirektivet. Undantag bör dock kunna göras då ett direktiv inte ger något utrymme för olika nationella lösningar för genomförandet.⁸ Kollegiet kan inte se något direkt syfte med en anmälan i en sådan situation. Ett exempel på detta kan vara en tariff som kopieras direkt in i nationell rätt.

Kollegiet anser däremot att det är viktigt att föreskrifter anmäls då det faktiskt finns olika alternativ för det nationella genomförandet, i synnerhet eftersom syftet med anmälningsskyldigheten är att skapa transparens. Såvitt vi förstår utgör de remitterade föreskrifterna ett genomförande av ett direktiv som gett utrymme för nationella lösningar.

Tjänstedirektivet innehåller två bestämmelser om anmälningsskyldighet. Den ena avser krav på tjänsteutövare som är etablerade i Sverige och omfattar endast ett antal *specifika krav* som räknas upp i direktivet.⁹ Den andra avser *samtliga krav* som även är tillämpliga på tjänsteutövare som

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5.

⁷ Till skillnad från EU:s anmälningsskyldighet för tekniska föreskrifter (EU) 2015/1535.

⁸ Även Europeiska kommissionen har gett uttryck för denna ståndpunkt.

⁹ Anmälningsskyldigheten regleras i artikel 15.7, som hänvisar till artikel 15.2 där de anmälningsskyldiga kraven listas.

inte är etablerade i Sverige, utan i ett annat land inom EU/EES, och som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige.¹⁰

Enligt kollegiets bedömning innehåller de remitterade bestämmelserna inte något anmälningsskyldigt krav på tjänsteutövare som är etablerade i Sverige. De remitterade bestämmelserna innehåller emellertid krav som (såvitt kollegiet förstår) är tillämpliga på tjänsteutövare som inte är etablerade i Sverige och som tillfälligt tillhandahåller tjänster här. Kollegiet bedömer därför att tillståndskravet omfattas av anmälningsskyldigheten i tjänstedirektivet.¹¹

Enligt tjänstedirektivet måste krav på tjänsteverksamhet kunna motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset, samt vara proportionerliga i förhållande till sitt syfte.¹² En sådan motivering kommer att efterfrågas i samband med anmälan. Anmälan gör myndigheten själv i det webbaserade systemet IMI¹³. Kollegiet svarar gärna på eventuella frågor kring anmälningsskyldigheten.

Kollegiet vill slutligen påminna om den s.k. gemensamma kontaktpunkt som inrättades i samband med genomförandet av tjänstedirektivet. Denna ska innehålla information om, samt möjlighet att fullgöra, förfaranden och formaliteter som krävs för att få utöva en tjänsteverksamhet.¹⁴ Ett tillståndskrav är enligt kollegiets bedömning ett sådant förfarande. Kontaktpunkten finns på www.verksamt.se och administreras av Tillväxtverket.¹⁵

¹⁰ Anmälningsskyldigheten regleras i artikel 39.5.

¹¹ Artikel 39.5.

¹² Artiklarna 15.3 samt 16.1 tredje stycket.

¹³ Internal Market Information System.

¹⁴ Artikel 6.

¹⁵ Se 5-6 §§ i förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden angående skyldigheten för myndigheter att lämna information till Tillväxtverket.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Oscar Wåglund Söderström efter föredragning av utredaren Felinda Wennerberg. I ärendets slutliga handläggning har utredaren Fredrik Ahlstedt deltagit.

[Stockholm som ovan]

Oscar Wåglund Söderström
Enhetschef

Felinda Wennerberg
Utredare